

Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Warszawa, 31 sierpnia 2026 r.
Znak sprawy: DTS.zis.058.4.2026

Pan
Włodzimierz Czarzasty
Marszałek Sejmu RP

Dotyczy: interpelacji nr 18682 Panów Posłów Jana Dziedziczaka, Jarosława Krajewskiego, Wojciecha Michała Zubowskiego, Bartosza Józefa Kownackiego w sprawie ochrony i wspierania niematerialnego dziedzictwa kulturowego polskiej wsi oraz udziału resortu w pracach dotyczących projektu ustawy o zespołach ludowych

Szanowny Panie Marszałku,

Dziękuję autorom interpelacji za podkreślenie znaczenia polskiej kultury wiejskiej jako istotnego elementu dziedzictwa narodowego, pielęgnowanego przez mieszkańców obszarów wiejskich, koła gospodyń wiejskich, zespoły regionalne, twórców ludowych oraz organizacje społeczne. Doceniam również dostrzeżenie roli Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi w działaniach na rzecz rozwoju obszarów wiejskich oraz zachowania lokalnych tradycji.

Poniżej przekazuję odpowiedzi na pytania zawarte w interpelacji.

- 1. Czy Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi uczestniczyło w konsultacjach dotyczących projektu ustawy o zespołach ludowych? Jeśli tak, jakie stanowisko przedstawił resort?**

Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi przedstawił opinię do poselskiego projektu ustawy o zespołach ludowych. Nastąpiło to na wniosek Komisji Kultury, Dziedzictwa Narodowego

i Środków Przekazu oraz Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi po pierwszym czytaniu projektu, które odbyło się 10 czerwca 2026 r. na posiedzeniu połączonych Komisji.

Opinia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi została przekazana pismem z dnia 25 czerwca 2026 r. do Przewodniczącego Komisji Kultury, Dziedzictwa Narodowego i Środków Przekazu, Pana Piotra Adamowicza. Stanowisko resortu zostało przedstawione w trybie przewidzianym dla opiniowania projektów ustaw przez organy administracji rządowej, w zakresie kompetencji Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

2. Czy Ministerstwo dostrzega potrzebę stworzenia kompleksowego systemu wsparcia dla wszystkich podmiotów chroniących dziedzictwo kulturowe polskiej wsi?

Ministerstwo dostrzega potrzebę tworzenia i rozwijania spójnego systemu wsparcia podmiotów zaangażowanych w ochronę dziedzictwa kulturowego polskiej wsi. Wyrazem tego podejścia było m.in. utworzenie Narodowego Instytutu Kultury i Dziedzictwa Wsi, którego zadaniem jest wspieranie, dokumentowanie, upowszechnianie kultury ludowej oraz dziedzictwa obszarów wiejskich. Istotne znaczenie miało również wejście w życie ustawy o kołach gospodyń wiejskich, która stworzyła podstawy prawne i finansowe dla rozwoju tych organizacji oraz wzmacniania ich roli w podtrzymywaniu lokalnych tradycji. Ponadto Ministerstwo wspiera inicjatywy służące zachowaniu dziedzictwa kulturowego w ramach Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich, a ważną rolę w tym zakresie odgrywają także Lokalne Grupy Działania, realizujące przedsięwzięcia na rzecz aktywizacji społeczności lokalnych oraz ochrony i promocji dziedzictwa kulturowego obszarów wiejskich. Działania te stanowią istotne elementy systemowego wsparcia podmiotów pielęgnujących kulturę i tradycje polskiej wsi.

Należy przy tym podkreślić, że wiodącą rolę w zakresie ochrony dziedzictwa kulturowego na poziomie krajowym pełni Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego. Działania Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi mają charakter komplementarny i koncentrują się na wspieraniu społeczności obszarów wiejskich oraz podmiotów pielęgnujących kulturę, tradycje i dziedzictwo polskiej wsi.

3. Jakie programy i działania Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi obecnie realizuje na rzecz ochrony tradycji, zwyczajów i dziedzictwa kulturowego obszarów wiejskich?

Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi konsekwentnie wspiera działania służące zachowaniu dziedzictwa kulturowego i aktywizacji obszarów wiejskich. Istotną rolę w tym zakresie odgrywa Narodowy Instytut Kultury i Dziedzictwa Wsi, który realizuje liczne przedsięwzięcia edukacyjne, kulturalne i promocyjne wzmacniające tożsamość lokalnych społeczności. Ważnym partnerem są również Lokalne Grupy Działania, które poprzez realizację lokalnych strategii rozwoju aktywizują mieszkańców i wspierają oddolne inicjatywy społeczne oraz gospodarcze. Znaczący wkład w upowszechnianie dobrych praktyk i współpracę między podmiotami obszarów wiejskich wносиła także Krajowa Sieć Obszarów Wiejskich (KSOW). Uzupełnieniem tych działań jest działalność muzeów współprowadzonych przez MRiRW, które dokumentują, chronią i popularyzują dziedzictwo polskiej wsi, rolnictwa i kultury ludowej. Ze względu na dużą liczbę i różnorodność realizowanych przedsięwzięć nie jest możliwe przedstawienie w ramach niniejszej odpowiedzi pełnego katalogu działań podejmowanych na rzecz ochrony tradycji, zwyczajów i dziedzictwa kulturowego obszarów wiejskich.

4. Czy Ministerstwo planuje zwiększenie środków przeznaczanych na wsparcie lokalnych wspólnot, organizacji społecznych, kół gospodyń wiejskich, twórców ludowych i innych depozytariuszy tradycji?

Ministerstwo dostrzega znaczenie wsparcia lokalnych wspólnot, organizacji społecznych, kół gospodyń wiejskich, twórców ludowych oraz innych podmiotów zaangażowanych w zachowanie dziedzictwa kulturowego polskiej wsi. W związku z tym planowane jest kontynuowanie działań na rzecz wspierania inicjatyw lokalnych również w przyszłym roku. Jednocześnie wysokość środków finansowych przeznaczanych na ten cel będzie uzależniona od możliwości budżetowych państwa oraz wysokości środków pozostających w dyspozycji Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

5. Czy resort prowadzi działania mające na celu ochronę ginących zawodów, tradycyjnych rzemiosł, lokalnych produktów, obrzędów i zwyczajów wiejskich?

Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi realizuje oraz wspiera szereg działań służących ochronie i promocji ginących zawodów, tradycyjnych rzemiosł, lokalnych produktów oraz dziedzictwa kulturowego polskiej wsi, w tym obrzędów i zwyczajów. Działania te są prowadzone m.in. przez Narodowy Instytut Kultury i Dziedzictwa Wsi (Program Stypendialny „Mistrz–Uczeń”), Lokalne Grupy Działania oraz muzea współprowadzone przez MRiRW. Obejmują one organizację wydarzeń kulturalnych, konkursów, warsztatów, wystaw, działalność edukacyjną i wydawniczą, a także wspieranie

producentów lokalnych i inicjatyw oddolnych, które przyczyniają się do zachowania i przekazywania dziedzictwa wsi kolejnym pokoleniom.

Działania związane z upowszechnieniem tradycji i dziedzictwa kulturowego wsi prowadzą, także Ośrodki Doradztwa Rolniczego (czego przykładem mogą być centra praktycznego szkolenia w zakresie małego przetwórstwa), szkoły rolnicze prowadzone przez Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi, które organizują przedsięwzięcia promujące tradycje regionalne, lokalne produkty, zwyczaje oraz dawne rzemiosła.

6. Czy Ministerstwo uważa, że środki publiczne przeznaczane na kulturę tradycyjną powinny być rozdysponowane w sposób obejmujący wszystkie środowiska zaangażowane w przekazywanie dziedzictwa kolejnym pokoleniom?

Ministerstwo stoi na stanowisku, że środki publiczne przeznaczane na ochronę i upowszechnianie kultury tradycyjnej powinny być wykorzystywane w sposób zapewniający ich efektywne i celowe wydatkowanie. Istotne jest, aby wsparcie było kierowane za pośrednictwem podmiotów dysponujących odpowiednimi kompetencjami, doświadczeniem oraz potencjałem organizacyjnym do realizacji zadań związanych z ochroną dziedzictwa kulturowego. Niezbędnym elementem realizacji tych zadań jest współpraca z różnorodnymi środowiskami uczestniczącymi w ochronie i przekazywaniu dziedzictwa kulturowego kolejnym pokoleniom, przy zachowaniu efektywnego wykorzystania środków publicznych.

7. Czy Ministerstwo planuje współpracę z Ministerstwem Kultury i Dziedzictwa Narodowego przy opracowaniu kompleksowej polityki państwa dotyczącej ochrony niematerialnego dziedzictwa kulturowego?

Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi współpracuje na bieżąco z Ministerstwem Kultury i Dziedzictwa Narodowego w sprawach pozostających we wspólnym obszarze zainteresowania obu resortów, co zapewnia spójność działań administracji rządowej. W przypadku inicjatyw dotyczących ochrony niematerialnego dziedzictwa kulturowego Ministerstwo uczestniczy w prowadzonych przez MKiDN pracach w ramach swoich kompetencji.

Ministerstwo stoi na stanowisku, że zachowanie tradycji i niematerialnego dziedzictwa kulturowego powinno być przedmiotem współpracy wszystkich zainteresowanych podmiotów i instytucji publicznych. Dziedzictwo to stanowi ważny element tożsamości narodowej oraz kulturowej ciągłości państwa, dlatego wymaga odpowiedzialnego i

skoordynowanego podejścia, wykraczającego poza podziały kompetencyjne czy środowiskowe.

Z wyrazami szacunku

z up. Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Adam Nowak

Podsekretarz Stanu

/podpisano elektronicznie/

Do wiadomości:

Kancelaria Prezesa Rady Ministrów